

KIS TÜKÖR

A RÉVKOMÁROMI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ HIVATALOS LAPJA

A SZABADSÁG SZÉPSÉGE

A sárospataki diákevek felejthetetlen emléke az iskolai év végét megelőző ház. Hiábavaló volt a tanárok tiltakozása, minden osztály megkezdte a viszaszámlálást nagy betűkkel jelezve a táblán az -ó, -ió, -ció, -áció, -káció, -akáció, Vakáció közeledését. A vakáció, ill. a szabadság varázsa azóta sem csökkent. A fiatalok és idősek egyaránt várják a szünnapokat, s készülnek is, hogy azokat tartalommal töltsék ki. Sokan közülünk már kora tavasszal lapozgatják az utazási irodák prospektusait, s a család meghozza a döntést, melyik országot választják ki pihenésük helyéül. Társadalmunknak van egy rétege, amelyik úgy gondolkozik, hogy bizonyos életszínvonal feltétlen velejárója a fényes és drága külföldi nyaralás. Van azonban egy szerényebb és józanabb felfogás is, amelyik szem előtt tartja a családi költségvetés teherbírását, s a választást nem a mások véleményére való tekintet határozza meg, hanem a körülményeknek megfelelően az örömek, élmények átélését, az egészséges kikapcsolódást, a felszabadult pihenést tűzik ki célul.

Az ilyen regeneráló, testet-lelket meglevevítő pihenés nem idegen refor-

mátus gondolkodásunktól. A józanság lelke tanít minket a pihenés művé-

re hétről hétre a megújulás lehetőségét. A biológusok is megerősítik,

kell ez a periodikusan ismétlődő szabadságnap. Megóv a kiborulástól, testileg, lelkileg, szellemileg, idegileg biztosítja az egyensúly megőrzését, ami nélkülözhetetlen feladataink becsületes elvégzéséhez.

Amennyiben ez így igaz rövidtávon, csak fokozódik a kikapcsolódás jelentősége az évi munkaritmusban. A legérősebbek is meglankadnak és elfáradnak, ha nem képesek megszakítani futásukat, fenyeget a sorvadás, ha kimarad az időnkénti feltöltődés. Egész szervezetünk érzi, hogy olykor fel kell lazulnunk a kötöttségekből, a begörcsölt állapotból. Tudni kell szünetet tartani, abbahagyni feladataink végzését, hogy megedződjék teherbírásunk, és felfrissülve, új lendülettel folytathassuk tevékenységünket.

Sokan úgy tervezik a nyári szabadságot, hogy tudatosan otthon hagynak minden kötődést. Feledni akarnak mindent, amit korlátnak, kényszeredett-ségnek, tehernek tekintenek, s most végre ki lehet ruccani, és nem kell

Dsida Jenő

Nyáresti áhítat

Lépkedj vigyázva, kedves!
Míg mély varázsa tart
e percnak, ülj le mellém.
A csöndet ne zavard.

Az Úr mennydörög olykor,
máskor a suhogó
tölgyek holdfénybe rezgő
szavával suttogó,

máskor csókokba csattan
termő parancsa, majd
költők szájával szólal,
mikor a rím kihajt.

Most, hogy ily enyhületben,
mivel sem küszködőn
ülök a tiszta csendben,
a tiszta küszöbön:

egy kis tücsköt választott
s e cirpelésen át
beszél. Figyelj, figyelj csak!
Én értem a szavát.

szetére és szükségességére. Legnagyobb ünnepünk, a nyugalom napja kínálja fel számunk-

hogy minden napon több energiát adunk ki, mint amennyivel éjszaka visszaerősödünk. Ezért is

folytatás a 2. oldalon

A komáromi földrengés 240. évfordulójára

A város lakosai még szenderegtek. A felkelő nap különböző élethelyzetekben talált különböző sorsú emberekre. Volt olyan otthon, ahol a betegség volt az Úr, meghatározva a családtagok életritmusát. Volt otthon, ahol egy kis bölcső köré gyűltek hálás szívvel, köszöntve az új életet. Volt, ahol bőséges reggeli várt az ébredőkre, s volt, ahol a száraz kenyér maradványait kellett össze-kaparni a láda aljáról, hogy a családtagok ne üres gyomorral induljanak neki az új napnak.

Az a hajnal is úgy indult, mint a többi. De egy pillanat alatt egy érzés kötötte össze a lakosok szívét: a félelem. Hirtelen jött, berebbent az érzékszerveken keresztül az emberek tudatába, és eluraltta azt. Felgyorsította a vér áramlását, szaporábbá vált a légzés, kikapcsolta az értékelő gondolkodást, és nagyon mélyről fel-szabadította a legősibb érzést: az életösztönt. Kiáltások és futó lábak dobbanása, recsegés és összeomló házak robaja. A föld závarjai megrendültek, tartóoszlopai megindultak.

Megindult a föld! 1763. június 28-át, Péter-Pál napját jegyezte Komárom városa.

„Tüzet és füstöt hányt magából a föld. A város valamennyi temploma, több száz lakóháza összeomlott. Összedőlt a városháza, tornyával és órájával a piactérre zuhant, embereket temetve mag alá. A Vág-Dunánál kénköves vizet hányt ki a föld mélye. A várban karvastagságú, kénköszagú láng tört fel. 63 ember meghalt, sokan megsebesültek.“ (Szenácss Zoltán: Rév-Komárom)

A robaj után a külső csend ijesztő volt, a lélek néma rettenését pedig felváltotta az egyre erősödő könyörgés. A krónika így jegyzi fel: „A Hel-

vetica Confession levő atyafiak közönségesen, a régi kálvinista temetőnek mondott helyen Istenünk haragjának engesztelésére sátozt készítettek, melyben naponként háromszor összegyűltek, és a maguk közül jelentkező férfiak könyörögtek és imádkoztak a hívek seregével együtt. Hogy pedig a rendes istentiszteletre is alkalmas helyre tegyenek szert, s a levegőégnek mostohasága ellen is védelmet találjanak, deszkából készítettek hajlékot az Isten dicsőségére, amelyben a napi könyörgéseket végezték. Ebben a deszkából készült templomban, oratórium-ban lelkész nélkül, maguk végezték imádságaikat.“ Micsoda hit és Istenre figyelés, lelki vezető nélkül is. 1763-at írunk, Mária Terézia véreskezű ellenreformációját élük meg őseink. Lelkész nélkül is tudták, mi a dolguk: imádkozni és építeni!

1783-ban ismét megrendült a föld. Az anyagi kár ismét tetemes volt, de emberéletet nem követelt a rengés, mert a lakosok okulva a 20 évvel azelőtti eseményekből, ügyesebben elhagyták otthonaikat. Utórengéseket még sokáig észleltek városszerte. Miután II. József Türelmi Rendelete érvénybe lépett, gyüleke-

zetünk vezetősége így hívja meg tudós Péczeli Józsefet első lelkészéül: „Jöjjön csak nyugodtan Komáromba, Tiszteletes Úr, már csak néha reng a föld!“ Őseink templomunk építése során is figyelembe vették a gyakori földrengések lehetőségét. Templomunk mennyezetét – a látszat ellenére nem a hajó díszes szálfaoszlopai tartják. A temp-lom falaiba beékelve 22 méteres szálfaok feszülnek a tetőszerkezet alatt. Ezekre a szálfákra van felerősítve vaskonstrukció segítségével a mennyezet, abból a megfontolásból, ha netalán egy újabb rengés az épületben találja a gyülekezetet, a mennyezet le ne szakadjon addig, amíg a közösség el nem hagyja a templomot. Tehát függő mennyezet alatt tartjuk alkalmainkat. Legyünk ezért is hálásak őseinknek, hogy – áldoza-

tok árán, de reménység-gel gondolva ránk, utódokra – tudtak ma-radandót építeni.

Sokszor éljük át ma is veszteségeink fájdalom-ban véges emberi voltunk tehetetlenségét. Jó, ha nekünk is az marad, ami az őseinknek: az ima és az építés. Az Isten megerősít, és továbbvisz előre az úton. Mert veszteségeink között is tudjuk:

**"Bár hegy halmok
rengenének, miket
égi kéz emelt,
S indulása a nagy
égnek végromlásra
ad-na jelt:
Ezt látva is el ne
hidd, hogy ez a perc
elveszít,
Sion, addig meg nem
dőlhetsz, míg oltal-
mad Istentől lesz!"**

(394. dics. 3.vers)

**Fazekas Zsuzsanna
lelkipásztor**

A SZABADSÁG SZÉPSÉGE

tartani attól, hogy bárki is abbahagyatná velük az örömfogyasztást. Ezek is pazar elvárások. Igazán nem kíváncsi, hogy örömgylkosok megfertőzzék nyaralásunkat. Csupán egy dologra kell ügyelnünk: Krisztus szabadságra szabadított meg minket, álljunk meg tehát szilárdan, és ne engedjük magunkat újra a szolgaság igájába fogni (Gal. 5:1).

Amennyiben lehetséges, tervezzük a nyári szünidőt úgy, hogy legalább két hetet együtt tölthessenek a szülők gyermekeikkel. Felejtethetetlen és egymást kölcsönösen gazdagító együttlétek ezek, amelyekben újra felfedezhetik egymás értékeit. Ne akarjuk túl korán nagykorúsítani azokat, akik még gyermekként kötődnek hozzánk!

**Dr. Mikó Jenő
teol. tanár**

TOMPA MIHÁLY LELKIPÁSZTOR ÉS KÖLTŐ

Tisztelt Olvasók!

Mint Hanván és a környező falvakban szolgáló lelkipásztorok, nagy örömmel és tisztelettel vettük a felkérést, hogy egy újságcikk erejéig mutassuk be életútját. Aktuálissá teszi ezt a felkérést a költő halála-

Mivel e színes és igen gazdag életútba a szűkös terjedelem miatt csupán rövid bepillantást adhatunk, mindenkit szeretettel biztatunk, hogy e rövid ízelítő után igyekezzenek jobban megismerni a magyar nép és a magyar református keresztyénség eddig méltatlanul mellőzött jeles személyiségét.

Tompa Mihály 1817. szeptember 28-án született Rimaszombatban. Édesanyját korán elveszítve Igricibe került az atyai rokonokhoz. Az árvaság keserű idején felfigyeltek rá tanítói, kik a Sárospataki Református Kollégiumba küldték a tehetséges diákok. Hogy Tompa a deák-ság költségeit fedezni tudja, gazdagabb diákok háziszolgája volt a kezdeti időkben.

Az iskolát elvégezve, a bejei gyülekezetbe választották lelkipásztornak. Innen indult el, és vett részt az 1848-49-es szabadságharcban, a gömői nemzetőrök tábori lelkésze volt.

A vesztés szabadságharc után Kelemérbe hívták lelkésznek, majd pedig 1851 szeptemberében került Hanvára, abba a Sajó menti szeretett községbe, melynek festői szépségét több versében is megörökítette.

135 esztendővel ezelőtt, 1868. július 30-án délután 4 órakor itt, Hanván hunyt el a gömői táj legnépszerűbb költője. Augusztus 2-án a templomdombon temették el. Emlékoszlopára költő barátjának, Arany Jánosnak sorait vették.

E rövid életút ismertetése után pedig szükségesnek érezzük, hogy a költő és prédikátor munkásságával kapcsolatban szóljunk néhány szót.

Tompa Mihályt, mint költőt korunkban sokan a másod- vagy harmadrangú népies költők közé sorolják. Pedig költészetének igényességét és gazdagságát jelzi többek között az a tény is, hogy Petőfi és Arany mellett Tompát, a költői triász harmadik, egyenrangú tagjaként tartották számon. Sajátos korsa-

kunkból adódó tény, hogy a költő munkásságát azok igyekeznek szándékosan lebecsülni, akiket zavart és sajnos ma is zavar magyar nemzetért érzett felelősség és szeretet, valamint az öntudatos keresztyéni hitvallás, mely Tompa Mihály költészetét és írásait egyaránt jellemzi.

Istenbe vetett hitéről és keresztyén reménységéről tesz bizonyosságot az Énekeskönyvünkben is található Úrvacsorai ének c. verses imádsága (442.). Végezetül pedig szólítsa meg mindannyiunk szívét Tompa Mihály egyik igehirdetésének egyik rövid részlete:

„A küzdés hevében, az élet zajában a dicsvágy sürgetései között is pedig, felemeltetve vagy leveretve, emlékezzél meg a te teremtődről! Ne csak tudj, higgy is, ne csak munkálkodjál, imádkozzál is! Nem a gyermek betanult gépiességével, nem is az agg tehetetlenség félénk reménykedésével, hanem az erős alázatosságával, a bölcs önismertetével, azon örök szükségességgel, mely a legmagasabb lelkeket is, bár bírják e földet minden dicsősségével, magasabb rendeltetésökre emlékezni, az ég felé tekinteni, Istent keresni sugalja.”

Nagy Ákos és Nagy Andrea

Tompa Mihály gondolatai

„Minden időben s helyen, - bár gyom is verődött fel - díszlett az erény és erkölcs virága: keresve, tisztelve volt a jó, szép s igaz. Csak szánó mosolyt érdemel e kornak ama hangulata, mely szerint mindent gyanúsít, kicsinyel és tagad. Sok ember ábrándnak tartja a férfi jellemet, a női erényt, és sárba tapodni törekszik minden magasat, tisztát és szentet. Részint nemtelenségből, részint, hogy okosnak, műveltnak láttassék. Ez betegség és nem műveltség. Ha így volna: biztosabban lehetne élni pusztán s rengetegben a vadakkal, mint az emberek között, mint olyan társadalomban, hol nincs erkölcsi kapocs, nem szent a szó, eskü, s kötés. Ilyen világot hinni: emberi méltóságunk megcsúfolása s levetkezése volna. És aki ama szerencsétlen tant vallja: hogyan lesz bíró, közvagyon kezelője, a becsület védője? Aki azt mondja: nincs női erény, nem érzi lángbaborúlni a képét, a magától vett erkölcsi arccsapás miatt: mert az ilyen micsoda érzések közt csókolja meg anyja kezét, és szorítja kebléhez hitvesét és magzatait? A forrásnak, mely mérges gőzt lehel: mélye mocskos. Szennyes nyelv, olyan lélek. Oh, a tisztának minden tiszta!”

(Részlet az Olajág című művéből)

„.....ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgálói; sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongatásban.

Tisztaságban, tudományban, hosszúútírásban, szívességben, Szent Lélekben, tettetés nélkül való szeretetben,

Igazmondásban, Isten erejében; az igazságnak jobb és bal felől való fegyvereivel

Dicsőség és gyalázat által, rossz és jó hír által; mint hitetők, és igazak;

Mint ismeretlenek, és mégis ismeretesek; mint megholtak és im élő; mint ostromozottak, és meg nem ölttek;

Mint bánkódók, noha mindig örvendezők; mint szegények, de sokakat gazdagítottak; mint semmi nélkül valók, és mindennel bírók.“

II.Kor. 6: 4-10

JÓKAI BESZÁMOLÓ

De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!

Ézsaiás 40, 31

Április utolsó hétvégéjét mi, konfirmandusok egy csendes lelki együttlét keretében a jókai Betlehem Missziói Központban töltöttük. Valójában lelki felkészülés volt ez a konfirmációra. Ami a napi programokat illeti, nagyon változatosak voltak. Az előadások

ton meghallgattuk egymás véleményét erről a csendes hétvégéről. Mindenki megtudta, hogy ki volt az „őrangyala”. Ezek a napok sajnos gyorsan elröppennek. Hálás vagyok az Úrnak, hogy részt vehettem ezen a kiránduláson.

Ezúton is szeretném megköszönni

építők voltak mindannyiunk számára. A csoportbeszélgetéseken mindenki kifejtette véleményét az előadások hallottairól. A sportra szánt időben szerintem a métázás volt a legjobb. Ezen a csendes hétvégén sok jó barátság szövődött. Ezt elősegítette az „őrzőangyaljáték”. Esténként különböző játékokat játszottunk, és énekeltünk. A vasárnap reggeli áhíta-

magam és társaim nevében Fazekas László nagytiszteletű úrnak és feleségének, Fazekas Zsuzsannának, segédlelkészeinknek, Boross Kornél-nak és György Andrásnak az elmúlt két év fáradságos munkáját.

**Hozák Viktor,
konfirmandus**

Hozákné Bedecs Erzsébet

Á h í t a t

*Ma ifjaink járulnak
Szent színed elé,
Vezesd őket, Uram
Egy dicső élet felé!*

*Szent Fiadnak vére
Tisztítsa meg őket,
Hogy megújult lélekkel
Álljanak előtted.*

*Általad és benned
Legyen boldogságuk,
Szent Lelked oltalma
Megőrző pajzsuk.*

*Utaikat járva
Te vezérelj őket,
Elkerülve minden gonoszt
És csalfa útvesztőket.*

*Imádkozó szívvel és
Benned bízó hittel,
Áldjad meg életük
Érted égő tűzzel.*

*Fogadalmuk legyen
Oly kedves előtted,
Mint illatozó virágok
Egy csokorba kötve.*

**"Ti vagytok a világ
világossága."**

Máté 5:14

Kedves élményem fűződik egy olvasmánytárgyaláshoz. Ötödik osztályban történt. A világításról olvastunk. Amikor kimerítettük a világítás eszközeit, megemlítettem a gyermekeknek, hogy emberek által is sok fény, világosság kerül a világba, pl. tudósok, felfedezők, orvosok által, amikor egy-egy betegség gyógyítására rájönnek. A gyermekek folytatták a felvetett gondolatot. Általuk ismert írókat, költőket soroltak, akik által szép gondolatokkal, történetekkel gazdagodtak.

Megkérdeztem: mit gondoltok a kis fény is értékes? Pl. egy gyufaszál? A gyerekek csodálkozva, nemtörődomséggel fogadták a kérdést, mire én elmondtam: egyszer egy tanárunktól az iskolában a következő történetet hallottuk: egy vándor úton volt. Ráesteledett. Csilagtalan, sötét éjszaka borult a tájra. Azt sem látta, hogy hova lép. Elővette a gyufáját, és egy szakadék szélén találta magát. Az osztály fel-szisz-szent. Kórusban mondták: értékes a gyufa, egy gyufaszál. Megmentette annak az embernek az életét.

Mit gondoltok egy 11 éves gyermek képes maga körül annyi világosságot, fényt árasztani mint egy gyufaszál? Megbeszéltük. Megelevenedett az osztály. Az egyik kisfiú elmondta, hogy reggel, amikor az iskolába jött, egy öreg néninek segített fellépni a templom lépcsőjére, mert egyedül nem tudott, nagyon magas volt a lépcső. Az osztály nevetésben tört ki. Abban az időben nem volt di-cséteres templomba járni. Szomorúan néztem az osztályra. Lacikát nagyon megdicsértem, mert tudtam, hogy talán élete végéig emlékezne arra, hogy jól tett – világított –, és kigúnyolták őt érte.

Ezután a gyerekek maguk sorolták a világítás lehetőségeit: segíteni otthon, szüleinknek, testvéreinknek, a szomszéd néninek bevásárolni, ha beteg, a jó tanuló

folytatás az 5. oldalon

SZIKSZAI GYÖRGY HALÁLÁNAK 200. ÉVFORDULÓJÁRA

„Irgalmas Úr Isten! Kitől jöhetne nekem segítségem Terajta kívül? Ki lehetne az én bizodalمام ez utolsó szükségemben? Nem segíthet rajtam senki, hanem egyedül Te; nem is bízom senkiben, hanem egyedül Tebenned. Ments meg azért engem az örök halálnak keserűségeitől.” (Részlet a halálhoz közelítő Sz.Gy. keresztyén foházkodásából.)

Június 30-án lesz 200 éve annak, hogy hazahívta az Úr hűséges szolgáját, Szikszai Györgyöt, akinek nevét több mint két évszázada hálával és tisztelettel ejti ki a magyar ember. A Szentírás és az Énekeskönyv mellett a „Szikszai” volt az a könyv, amely nem hiányozhatott őseink otthonaiból. Ez az az imádságos könyv, amelyet „Istennek Jézus Krisztusban megjelent kegyelmét megismerni akaró, és az Ő dicsőségére engedelmesen élni vágyakozó reformátusok nemzedékről nemzedékre sok lelki haszonnal olvashattak s olvashatnak ma is.” Nagy hatással volt elődeink életfelfogásának kialakulására, mélyen az igében gyökerező, ugyanakkor világos és könnyen érthető tanításaival. Köztudott például, hogy Jókai Mór édesapja, Jókay József minden napját a „Szikszai” olvasásával kezdte.

Három esztendeig tartó szorgalmas és áldott munka eredményeként születik meg 1786-ban a „Keresztyéni tanítások és imádságok” címet viselő könyv, amely 110 tanítást és imádságot tartalmaz. Komoly segítség azon igyekeztünkben, hogy saját szavainkkal is tudjunk és merjünk közeledni Istenhez.

1786 és 1971 között Szikszai imádságos könyve 83 kiadásban jelent meg.

De ki is volt valójában Szikszai György?

Békésen született 1738. március 21-én tízgyermekes református lelkészcsaládban. Tanulmányait szülővárosában kezdte: innen hamarosan Hódmezővásárhelyre, jelentősebb iskolába kerül. Alig 13 évesen már a debreceni kollégium diákja. Tudós, nagyhírű professzorok oktatják, nevelik. 1762 nyarán teológiai tanulmányait öregbíteni Svájcba indul. A bázeli egyetemről Hollandiába, Utrechtbe megy. 1765 elején tudományokkal és könyvekkel megrakodva tér haza a szülői házba.

1765 nagypéntekén a makói gyülekezetben kezdi meg szolgálatát. Makó akkor még a török dúlások után különböző vidékekről összeverődött, szellemileg, erkölcsileg igen

elesett népek szegény városa volt.

A fiatal, alig 27 éves lelkész „buzgósággal, hűséggel, vidámsággal és minden erővel” fog munkába, hogy a rábízott népet Isten szent népévé formálja. Fáradozik gyülekezete lelki és erkölcsi felemelkedéséért és anyagi megépüléséért, küzdve sok akadállyal, emberi ellenségeskedéssel. Templomot épít, és nagy figyelmet szentel az iskolának. Az eklézsia külső megépítése mellett lankadatlanul törekszik annak lelki megépítésére is. Prédikációiban, akárcsak minden tevékenységében, meg nem alkuvó, az igazságot kertelés nélkül kimondó volt; bizony sok híve vált ezért ellenségévé.

1786 végén Debrecenbe kerül először segédlelkésznek, majd 1792-ben Debrecen város lelkipásztorává választották, 1795-től a debreceni egyházmegye esperese lett.

Családi életében is az öröm és keserűség váltották egymást. 1765-ben feleségül veszi Batori Sárát. 1766 és 1793 között 11 gyermekük született. Közülük hármat csecsemő, egy fiúcskát 8 éves, egy leányukat pedig 28 éves korában veszítettek el. A felnövekedett 6 gyermek közül 3 a lelkészi pályát választotta.

Egész élete meg nem szűnő, fáradhatatlan munkában telt. Igazi élő és világos szövétnek volt, akinek fénye sokaknak szolgált örömeül.

1802-ben tüdejét vészes kór támadta meg, de szenvedései között s a halál küszöbén is volt vigasztalása. Saját maga által írt rövid életrajzában kijelentette, hogy nem fél a haláltól; tudta, kinek hitt, és bizonyos volt benne, hogy az ő kincsét megtartja ama napra. Búcsúzó soraiban inti övét: „ne úgy nézzék ezt az én haláloamat, mint valamely nagy szomorú dolgot, hanem úgy, mint ugyan kíváncsi, amely által megszabadított az Úr engem minden gonosztól és a várt boldogságra juttatott.” Ezzel a hittel hunyta le szemeit 66 éves korában 1803. június 30-án, és ment amaz életbe, melyben érezhette a „mennyei örömök édességét”.

Holtteste a debreceni Cegléd utcai temetőben nyugszik.

Ui. Áldott dolog lenne, ha a komáromi hívek otthonaiban a Biblia és Énekeskönyv mellé ismét oda-kerülne a „Szikszai” imádságos könyv is. (A ref. könyvesboltban beszerezhető.)

Oláh Imréné

„Ti vagytok a világ világossága.”

Máté 5:14

segít a gyengébbnek. Ötletekben nem volt hiány. Lelkesek voltak.

Mától kezdve 36 gyufaszálnyi fény tölti be az osz-tályt! Micsoda ragyogás lesz itt! Nem zavart a novemberi kód. Bennem pedig élt az ige: „Ti vagytok a világ világossága” - mondotta Jézus. Ki nem mondhattam, de a Szentlélek jelen volt. Csodálatos óra volt.

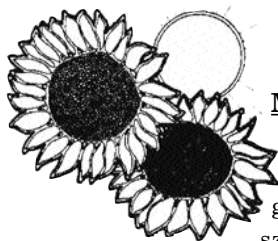
Az idő szaladt. Kitavasodott. Nyár lett. Évvégi bizonyítványosztás közeledett. Átnéztem tanítványaim osztályzatát. Megakadtam az egyik kisfiúnál. Hanyag tanuló volt. Sok gond volt vele. Hangosan gondolkodtam:

mit tegyek veled, kár érted, többre lennél képes. Jelenkeznek az egyik kitűnő tanuló. Bölcsen csak annyit mond: Csabánál az a baj, hogy nem akar világítani. Sanyi szavaiból novemberi magvetés eredménye csillan júniusban

Én ezt a feleletet semmi jutalomért el nem cseréltem volna.

Nagy-nagy hála járta át a szívemet. Nagyon mélyen hajoltam meg a drága Magvető, hűséges Uram előtt.

Puskás Gizella

Az elmúlt hónapok eseményei

Március 18-24.

E pár nap alatt új formáját próbáltuk ki gyülekezetünkben a szeretet-szolgálatnak. Használt gyermekruhákat gyűjtöttünk össze gyülekezetünk tagjaitól. Majd a kisgyermekes anyák válogathattak belőlük, így próbálva csökkenteni a családi költségvetés kiadásait.

Március 23.

Vasárnap délután a házi bibliaköröket látogatók gyülekeztek a tanácsteremben. Ige melletti elcsendesedésünket követte a mögöttük lévő időszak értékelése mind a hitbeli fejlődés, mind a szolgálatban való előrehaladás szempontjából. Örültünk a hírnek, hogy beindult a hajléktalanok étkeztetése. Majd a közösség tagjai újabb célt tűztek ki maguk elé. Szeretnénk a nyári gyülekezeti gyermektáborunkban vendégül látni árvaházi gyermekeket. Szükséges, hogy imádságok kísérjék ennek az ötletnek a megvalósulását is.

Május 1.

Ezen a csütörtöki napon egyetemista és főiskolás ifjaink közös kiránduláson vettek részt a Gerece hegységben. A túra szervezője és vezetője Csiba Zoltán, gyülekezetünk teológusa volt.

Május 4.

Gyülekezetünkbe látogatott a békéscsabai ref. gyülekezet 34 tagú énekara. Az igehirdetés szolgálatát a gyülekezet

lelkipásztora, Csaholczy László végezte. Az énekkar csodálatos harmóniában dicsérte az Istent éneklésével. Ezen az istentiszteleten került sor a gyermekistentiszteletre járó gyermekek anyák napjai köszöntésére is. A kicsik az énekekben és versekben mondott hálaadás után maguk szedte mezei virágcsokorral köszöntötték édesanyjukat, nagyanyjukat.

Május 10.

Gyülekezetünk néhány presbitere részt vett a jókai Betlehem Missziói Központban meghirdetett rendhagyó presbiteri találkozón, ahol Armin Hoppel németországi lelkész adott elő a globalizáció káros következményeiről.

Május 17.

Templomunk adott otthont az Egyházi Zenekarok Második Találkozásának. Hat zenekar vett részt ezen az alkalmon, ahol különböző felekezetek lelki énekei hangzottak el. Jó volt látni, hogy fiataljaink szíve egyszerre dobbant a zene ritmusában a hálaadásra és Krisztus dicséretére.

Ezen a délutánon a mi énekkarunk, a Collegium Musicum is fellépett az Európa-udvaron a Komáromi Zenei Napok keretében.

Május 18.

Az elmúlt esztendő jól bevált gyakorlatához híven ebben az esztendőben is megszervezte György András segédlelkész a gyülekezeti hittanversenyt. 90 résztvevő 30 csoportba osztva mérhette össze tudását. A verseny kétfordulós volt, a döntőbe már csak 5 csapat juthatott. A kiértékelés alatt Écsi Gyöngyi szórakoztatta a megjelenteket. A nyertesek méltán érdemelnek dicséretet elért eredményükért, mert versenyzésük alapos felkészülésüket bizonyította.

Ugyanezen a napon együtt örvelezhettek gyülekezetünk képviselői a baptista gyülekezet tagjaival, akik lelkészbeiktatásra gyűltek össze a Tiszti Pavilon dísztermében. A megválasztott prédikátor, Csonka Igor Losonc-ról költözött városunkba. Isten áldja meg szolgálatát közöttünk!

Május 22.

Istentisztelettel kezdődően egyházlátogatók: Papp Dániel perbeti lelkipásztor és Nátek Sándor újbírói lelkipásztor mérték fel a kívülálló szemével gyülekezetünk lelki fejlődését és anyagi gyarapodását.

Május 22-25.

A nyolcadik osztályt látogató konfirmandusainkkal töltöttünk egy áldott hétvégét a jókai Missziói Központban. Együtt gondolkodtunk el bűnről, bűnbocsánatról, megtérésről és újjászületésről.

Június 1.

Ezen a csodálatos napon 33 ifjú testvérünk tett vallást hitéről Isten és a gyülekezet előtt.

KERESZTSEGBEN RÉSZESÜLTEK:**Március:**

Takács Fülöp - Takács Sándor kőműves és Buga Mónika ref. vasutas gyermeke
 Fábrik Henrietta - Fábrik Miklós ref. építésvezető és Hamran Henrietta r.kat. pincérnő gyermeke
 Cintula Katalin - Cintula János ref. elektroműszerész és György Katalin ref. zenepedagógus gyermeke

Május:

Baráth Bence - Baráth Gyula kat. gépész és Kacz Györgyi ref. konyhavezető gyermeke
 Cséplő Gyula László - Cséplő Gyula ref. rendőr és Szatmári Szabina ref. hivatalnok gyermeke
 Szenczi Vivien - Szenczi József ref. vállalkozó és Holchei Denisa ref. varrónő gyermeke

Június:

Nagy Edit - Nagy Ferenc kat. hegesztő és Czibor Edit ref. takarítónő gyermeke
 Uzola Csilla - Uzola János kat. munkás és Ráski Gabriella ref. munkás gyermeke
 Bese László - Bese László ref. vasutas és Mórocz Mária ref. háztartásbeli gyermeke
 Hozák Viktor - Hozák Szilveszter kat. kőműves és Bedecs Erzsébet ref. elárúsítónő gyermeke
 Hupka Adrián - Hupka András ref. és Padlovics Ágnes ref. újságíró gyermeke
 Csiffáry Dorka - Csiffáry Zoltán ref. mérnök és Nagy Ildikó ref. zenepedagógus gyermeke

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:**Május:**

Új Csaba 25 éves ref. technikus és Kis Renáta 27 éves ref. gyógyszerész
 Berek Gábor 24 éves r. kat. pénztáros és Vaszkó Szabina 23 éves ref. pénztáros

ELTÁVOZTAK E FÖLDI LÉTBŐL:**Március:**

özv. Kopócs Kálmánné Kósa Jolán 88 évesen, Sábaián Mária 79 évesen.

Április:

ifj. Fekesházy Gyula 44 évesen, Fiala Zdenekné Csonka Irén 80 évesen, özv. Molnár István 91 évesen, özv. Mészáros Józsefné Mészáros Júlia 83 évesen, Kerekes Józsefné Simon Vilma 78 évesen, Balog Imre 87 évesen.

Május:

özv. Tuba Lajosné Földes Gizella 74 évesen, özv. Csillag Lászlóné Rachler Boriska 95 évesen, Folk Ferencné Nagy Irén 79 évesen, Todor Penev Terziev 92 évesen, Szaday László 62 évesen.

Június:

Farkas Károly 91 évesen, Farnbauer Imréné Czirok Mária 79 évesen, Kacz Ernő 66 évesen

HITVALLÁST TETTEK:

Bese László, Dobay Gergely, Dudás András, Fazekas László, Fűri Zsófia, Gál Alexandra, Gál Laura, Golasz Tímea, Gyarmati Andrea, Hozák Viktor, Hupka Adrián, Kacz Noémi, Kajtár Gergely, Keckés Tibor, Keszezh Mónika, Magyarics Rudolf, Mihalik Erika, Mikos Tamás, Molnár András, Nagy Edit, Nagy Gábor, Paulcsik János, Sulák Mihály, Szabó Tamás, Szép Tamás, Szilárd Boglárka, Takács Ákos, Takács Zoltán, Tari Dóra, Uzola Csilla, Varga Attila, Veres Katalin, Zubcsák Péter.

A LÉLEK AJÁNDÉKA

A Bibliára fogjuk alkalmazni ezt a magától értetődő tételt: a zeneművészet szükséges, de önmagában nem elégséges eszköze a zongora. Hiába gurítják a segéd munkások a Zeneakadémia dobogójának közepére a kitűnő mesterzongorát, ettől még nem lesz hangverseny. Szükséges az, hogy a művész odaüljön a hangszer elé, és elkezdjen azon játszani. Hangszer nélkül a művész nem tud játszani, de a zongora sem szólal meg a művész nélkül. A zongora több önmagánál, de ez a több csak akkor jön ki belőle, ha a művész dallamokat varázsol elő a húrjaiból. Ez mind igaz, de mi köze ennek a Bibliához?

A Biblia olyan, mint egy kitűnően felhangolt mesterzongora. A Biblia is több önmagánál. Nagyszerű „zene“, csodálatos „hangzatok“, mennyei üzenetek lehetősége rejtőzik a Bibliában. De a lehetőség nem azonos a valósággal. Önmagában a Biblia - a Biblia betűje - még nem „égi zene“, nem isteni kinyilatkoztatás. Itt is szükség van arra, hogy jöjjön a „művész“, és ő hozza ki a Bibliából azt, amivel több a Biblia önmagánál. Keveset ér a művész nélkül a Biblia, és a művész sem tudja lejátszani a „dallamot“ a Biblia nélkül. De hát ki ez a művész? Vigyázzunk: nem a teológus, nem a prédikátor, nem az evangélista. Ezekre szüksége van a művésznek, de ezek csak eszközei a megszólaló élő Igének. Már a reformátorok megadták a pontos választ a feltett kérdésre: „a Szentlélek belső bizonyágtétele“ teszi Igévé a Biblia régi betűit.

Folytassuk a zongorahasonlatot. A zongora elé odaállhat egy kicsi gyermek, és elkezdheti ujjával, öklével csapkodni a billentyűket. Ez esetben is megszólal a zongora, de ez csak hangzavar, nem muzsika. Pedig ugyanazok a húrok szólalnak meg, amelyek a művész keze alatt oly szép muzsikát zengenek. Alkalmazzuk a hasonlatot: milyen nagy hangzavart, milyen szellemi zűrzavart tudnak némelyek kicsiholni a Bibliából, amikor avatatlan kézzel csapdossák a billentyűket, a bibliai Igéket!

Kevés bibliaolvasó ember méri fel ennek az Igének félelmetes súlyát: „A betű megül, a lélek pedig megelevenít“ (2Kor 3,6). Az apostol itt nem Szókratész vagy Arisztotelész „betűire“ gondol, hanem Mózes és Dávid és a többiek szent betűire, a Biblia betűire. Ezek a betűk muzsikálni is tudnak, de ölni is tudnak. Ha nincs jelen a művész, akkor a zongora vagy hallgat, vagy - ha tudatlan gyermek püföli - hangzavart produkál, de nem gyilkol. A Biblia betűivel viszont lehet gyilkolni, ha a „művész“ helyett tudatlan emberek ütik-verik a bibliai Igéket (rendszert egymás fejéhez). Voltak emberek - nem a messzi múltban, még a mi nemzedékünkben is -, akiket a „hithű“ prédikátorok öngyilkosságba kergettek azzal, hogy „számodra nincs bocsánat, mert elkövetted a legsúlyosabb bűnt, vétkeztél a Szentlélek ellen“. Milyen sok lélekgyilkosságot követnek el a Biblia Igéivel! A másik oldalon viszont: milyen csodálatos léleklelevenedések, újjászületések történnek ott, ahol valóban a „művész“ ül a zongoránál, ahol a Szentlélek fényében és erejében elevenednek meg a régi betűk, és bennük a középponti dallam? Isten irgalmas szeretetének evangéliuma!

A lelki ajándékok felsorolásánál Pál apostol hangsúlyozza a „lelkek megítélésének“ kegyelmi ajándékát is. Nagy szükségünk van - volna! - erre az ajándékra. Alázatosan, de ugyanakkor bátran, az eddiginél sokkal bátrabban, ki kellene mondani bizonyos ígéhirdetésekre, bizonyágtételekre, lelkigondozói beszélgetésekre: most nem a „művész“ játszott a „hangszere“, hanem tudatlan emberek keze verte az égi húrokat, megbízás és felelősség nélkül idézték az Igét.

(Farkas József Több az élet c. könyvéből)

A nyári táborok időpontjai:

Gyülekezeti táboraink

Gyermektábor

Dátum : 2003. július 21–26.

Helyszín : Gadóc (Hadvöce),

Mezőgazdasági Szakközépiskola

Tábordíj: 1000 Sk

Ifjtábor

(15 évesektől; konfirmáció után, középiskolásoknak)

Dátum: 2003. augusztus 12–18.

Helyszín: Balatonfűzfő (Magyarország)

A FIRESZ táborai

Országos zeneitábor

(12 éves kortól)

Dátum: 2003. július 28 – augusztus 2.

Helyszín: Csécs (Čečejovce)

Jelentkezés: Édes Árpád, Somorja, lelkeszi hivatal

Tel: 0905/836859

Értelmiségitábor

(Egyetemisták és főiskolások, de mindenki más számára is a 18 év feletti korosztályból)

Dátum: 2003. augusztus 13–17.

Helyszín: Nagysalló (Tekovské Lužany), Református Ifjúsági Központ

Tábordíj: 750 Sk

Jelentkezés: Básti Péter, 037/5509843, mob: 0908/761930
vagy: Csiba Zoltán, 0908/610555

Érdeklődés a táborokról: lelkeszi hivatal, Komárom

Tel: 035/7702689

Mindenki szemei te reád vigyáznak, és te idejében megadod eledelőket.

Megnyitod a te kezedet, és megelégitesz minden élőt ingyen.

ZSOLT. 145, 15-16

Eklézsiánk múltjából

Sorozatunk előző fejezetében már foglalkoztunk az 1731. március 21-én III. Károly által kibocsátott „Carolina Resolutio”-val, amely a reformátusokat csaknem jogfosztottá nyilvánította. Mindezek alátámasztására közöljük a fentiek értelmében kiadott Helytartótanácsi rendeletet: „A vármegyék azokat a helységeket, melyek az országos törvényekben nincsenek megnevezve, de a protestánsok azokban mégis szabadon gyakorolhatják vallásukat, írják össze és a jórend érdekében templomaikat foglalják el.”

Természetes, hogy az ilyen megszorító intézkedések széles lehetőséget teremtettek az emberi gyarlóság, rosszindulat, gyűlölködés kiélésére. Például 1732-ben a komáromi várparancsnok odáig ment - a törvények értelmezésében -, hogy még azt is megtiltotta a reformátusoknak, halottaikat énekszóval temessék.

A császárhű várerőd Komáromban mindvégig az ellenreformáció eszközeként tevékenykedett. Bizonyos értelemben skizofrén helyzet alakult ki a városban. A lakosság nagy része a protestáns vallást követte, de a vár - a maga félelmetes ágyúival - a bécsi udvar intencióit követte. Ennek bizonyására szolgáljon Valesius Antal János kálváriája: „1740. szeptember 20-án éjjel az egyházmegye esperesét, Valesiust, nemesőcsai parókiájáról 70 vasas német a komáromi vár börtönébe hajtotta azért, mert egy Jessenius György nevű cseh ifjút 1736. év június 25-én Rétén pappá felavatott, és részére a felavatásról olyan bizonyítványt adott ki, mely így kezdődött: „Nos Episcopus”. (Vagyis püspökké mondvá magát.)

És ami talán a legfájóbb volt a református papságra nézve, a nyilvános megaláztatás. Ugyanis a Carolina Resolutio értelmében, katolikus esperesek végezték a Canonica Visitatiót a református egyházmegyékben is.

1763. június 28-án volt Komárom város történetében a legnagyobb földrengés. Jókai drámai erővel - prózában - ecseteli a maga túlfűtött romantikájával az eseményt "Az elátkozott család" című regényében. Baróti Szabó Dávid pedig epikus költeményt ír ugyanerről a tragikus eseményről „A komáromi földindulásról” címmel. Ekkor a város valamennyi temploma összedőlt. Hirtelenjében a katolikusok is csak fából tudtak imaházat építeni maguknak. A reformátusok ugyanezt tették: a mostani Kossuth téren a régi református temetőben emelték fel imaházukat.

A városi tanács a reformátusoknak a tettét törvénybe ütközőnek minősítette, és 1763. augusztus 19-én jelentette a Helytartótanácsnál. Innen az a válasz érkezett, hogy a reformátusok imaházát le kell rombolni. Ez szeptember 28-án meg is történt. Bár a Helytartótanács úgy intézkedett, hogy a faanyagot - valláskülönbség nélkül - a szegények között osszák szét, abból csak katolikus templomok részesültek. Így a plébániatemplom 200, a Ferenc-rendiek temploma 100, a trinitáriusok temploma 100, az Anna-templom 100, a Rozália-templom szintén 100 deszkát kapott. Az utoljára említett templom akkor még a mai Pozsonyi kapu helyén állt.

PhDr. Szénássy Zoltán